

zijn in 1955 naar Nederland kwam. Over de Tweede Wereldoorlog sprak zij fragmentarisch, maar de Japanse bezetting had wel degelijk een rol in haar leven gespeeld. In het voortgezet onderwijs hoorde Zijlstra niets over die Aziatische oorlog, terwijl het toch een onderdeel van het verleden was. Tijdens haar studie geschiedenis had zij bijzondere interesse in de bijvakken koloniale geschiedenis en Indische letteren. Met cassettebandjes toog Suze naar haar oma in Zwolle, waar zij woonde in een appartement dat Indië ademde. Toch zou het nog vele jaren duren voordat Zijlstra de confrontatie met haar familiegeschiedenis aangaat: 'Misschien kwam het te dichtbij en voelde ik me te persoonlijk betrokken.' De geschiedschrijving verandert. Er komt meer belangstelling voor de Aziatische, Indische kant. Er is meer bekend over de levens van vrouwen in de Oost. De reden voor Zijlstra om zelf bij te dragen aan die veranderende geschiedenis. In *De voormoeders* gaat Zijlstra negen generaties vrouwen, haar voormoeders, terug. Ze beschrijft de sociale, economische en culturele sleutelrol die Europees-Aziatische vrouwen speelden in de 300-jarige Nederlandse overheersing van Nederlands-Indië. Van de bewoners van de achttiende-eeuwse VOC-vestiging Makassar op het eiland Sulawesi, via de opzichtersgezinnen op de suikerplantages van Oost-Java tot en met haar oma, die

na de Indonesische onafhankelijkheid naar Nederland emigreerde. Aan de hand van familieverhalen en op basis van archief- en literatuuronderzoek plaatst Zijlstra hun levens in een bredere, kritische en actuele historische context. Het was en is een confronterende geschiedenis. Pijnlijk om te zien hoe haar verre voorvaders haar verre voormoeders behandelden, hoe hun kinderen van gemengde afkomst minder kansen hadden. Hoe Suze Zijlstra zelf wel alle mogelijkheden heeft gekregen die haar voormoeders niet hadden. Maar zij hadden juist wel wat Suze zo graag zou willen, maar niet lijkt te kunnen krijgen.

De voormoeders

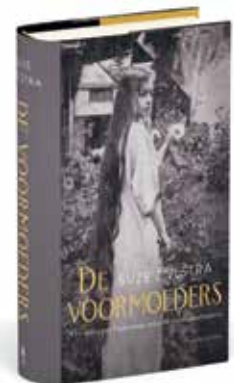
Een verborgen Nederlands-Indische familiegeschiedenis

Suze Zijlstra

Uitgeverij: Ambo Anthos

ISBN 978 90 263 4648 4

€ 24,99

Als jong meisje hoorde Suze Zijlstra (1986) de verhalen van haar op Java geboren oma. Zij vertelde over haar jeugd, al 'vliegend' over de tropische bossen en landschappen. Het liet oma nooit los, ook niet toen